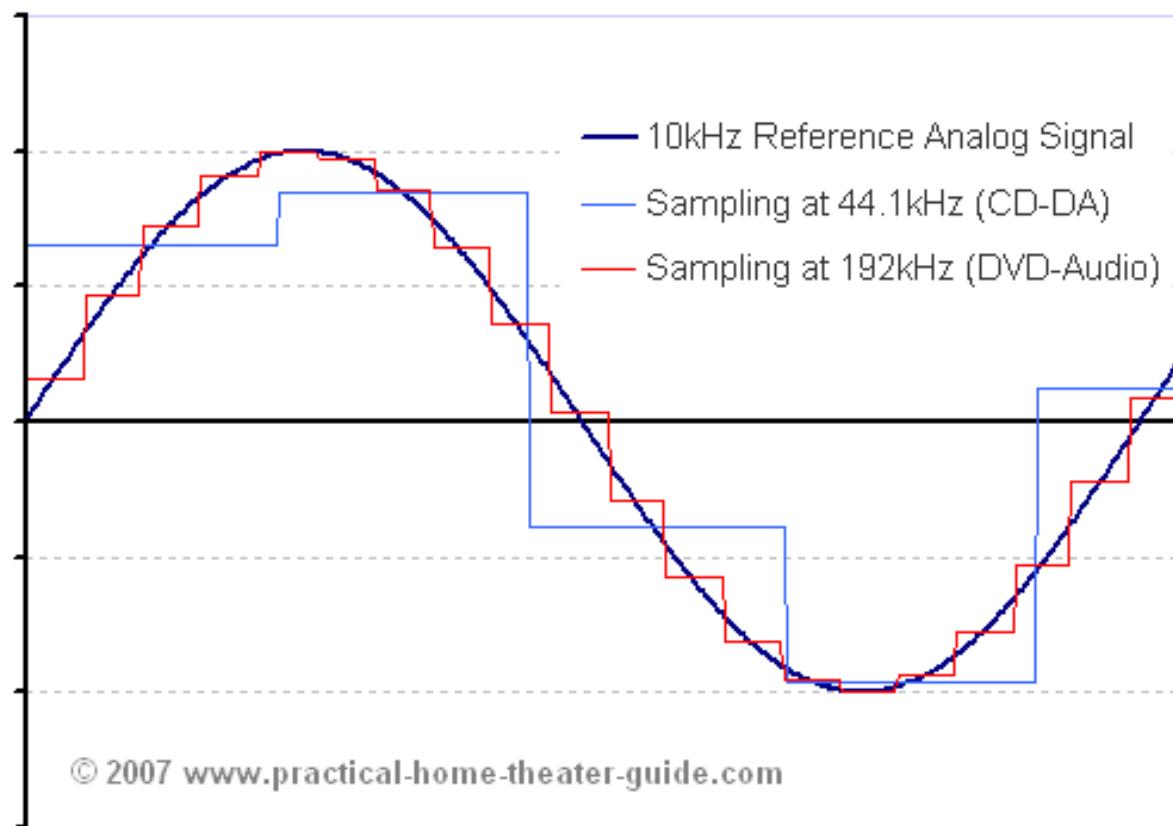

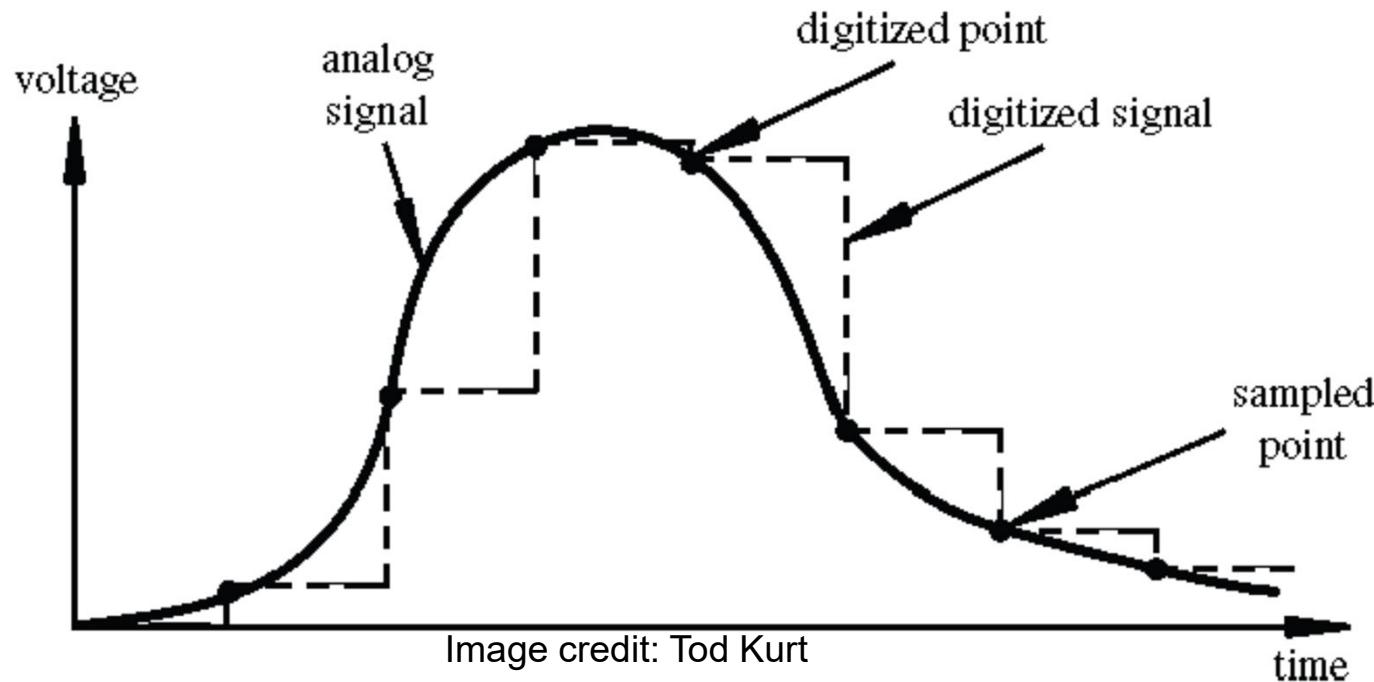
Analogni ulazi i izlazi
Serijska komunikacija

Analogni ulazi

- Razmislite o muzici sačuvanoj na CD-u – analogni signal snimljen na digitalnom mediju.

Arduino analogni ulazi

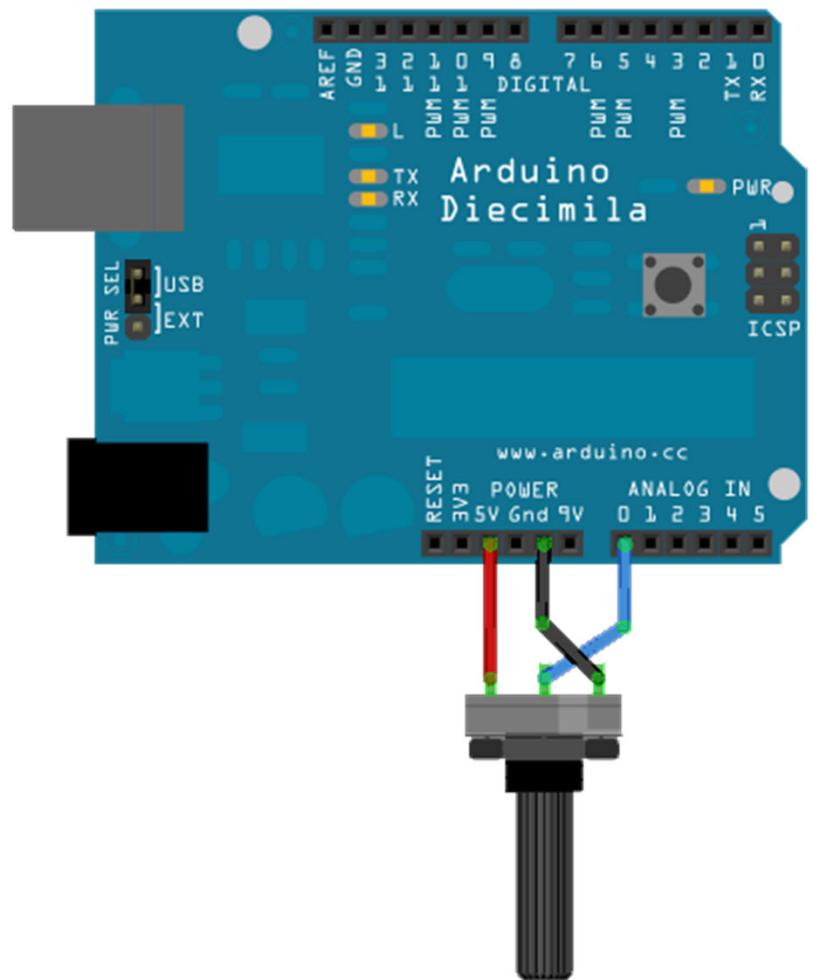

- *Rezolucija:* broj različitih naponskih nivoa (stanja) uporijebljenih za diskretizaciju ulaznog signala.
- Rezolucija se kreće od 256 stanja (8 bitova) do 4,294,967,296 stanja (32 bitova)
- Arduino upotrebljava 1024 stanja (10 bitova)
- Najmanja mjerljiva promjena ulaznog napona je $5V/1024$ ili 4.8 mV
- Maximum brzina očitavanja analognog ulaznog signala je 10,000 u sekundi

Analogni ulazi

- Potenciometar (promjenjivi otpornik) priključen je na analogni pin 0 Arduina.
- Vrijednost napona na pinu 0 veoma zavisi od otpornosti potenciometra, odnosno pozicije klizača.

```
napon=AnalogRead(0);
```


Analogni ulazi-primjene

- Promjenljivi otpornik se može zamijeniti sa senzorom.
- Na primjer foto-otpornik.
  - Zavisno od nivoa osvjetljaja foto otpornika može se:
    - Uključiti LED
    - Pojačati ili smanjti intenzitet sijanja LED (ili LED niza)
- Mnogi senzori su jednostavno promjenljivi otpornici. Otpornost im se mijenja sa promjenom nekih fizičkih karakteristika okoline.

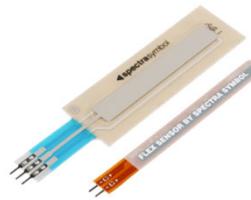
Senzori

- Senzori mogu biti digitalni ili analogni.
- Obično, senzori koji mjere opseg vrijednosti mijenjaju svoju otpornost.
- Arduino može senzorisati samo napon, ne otpornost.
- U cilju obezbjedjenja napona Arduinu, senzori koji mijernjaju svoju otpornost zahtijevaju dodatno, često naponski djelilac.

Razni sensori

- Temperatura

- Svjetlo

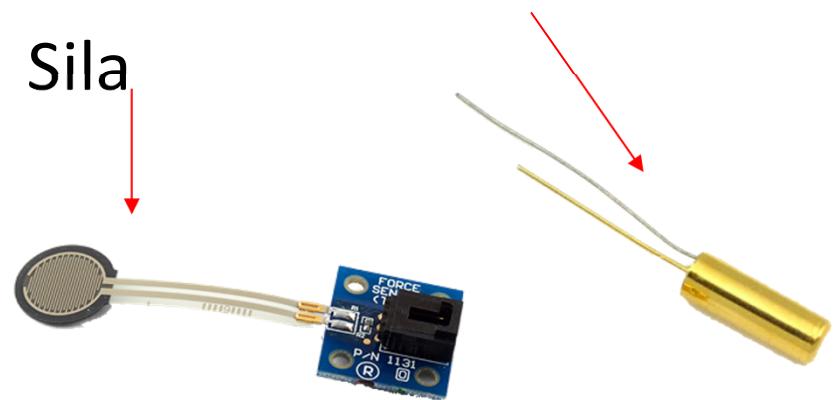
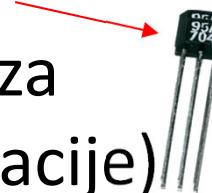
- Ugao

- Pekidači
  - Je li korisnik zatvorio prekidač ili pritisnuo taster?

- Akcelerometar

- Infrared senzor & svjetlost
- Hall effect senzor
- Ball tilt sensor (za mjerjenje orijentacije)
- Sila

Analogni izlazi

- Može li digitalni uređaj proizvesti analogni izlaz?

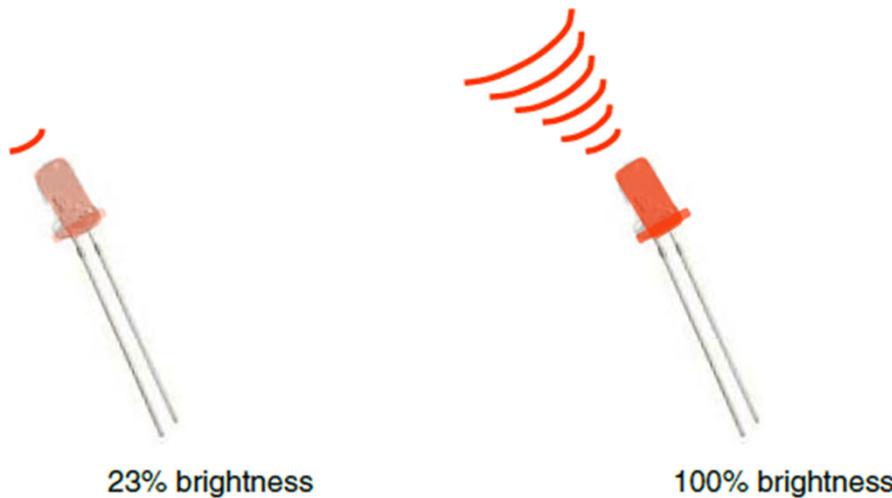

Image from *Theory and Practice of Tangible User Interfaces* at UC Berkley

- Analogni izlaz može biti simuliran upotrebom impulsno širinske modulacije (PWM)

Impulsno širinska modulacija (Pulse Width Modulation)

- Digitalni pin se ne može upotrijebiti da diretno obezbijedi recimo 2.5V,
- Međutim ako se vrši jako brza izmjena visokog i niskog naponskog nivoa na izlazu, može se proizvesti sličan efekat
- On-off pulsiranje dešava se tako brzo, da povezani izlazni uređaj to “vidi” kao reduciju izlaznog napona.

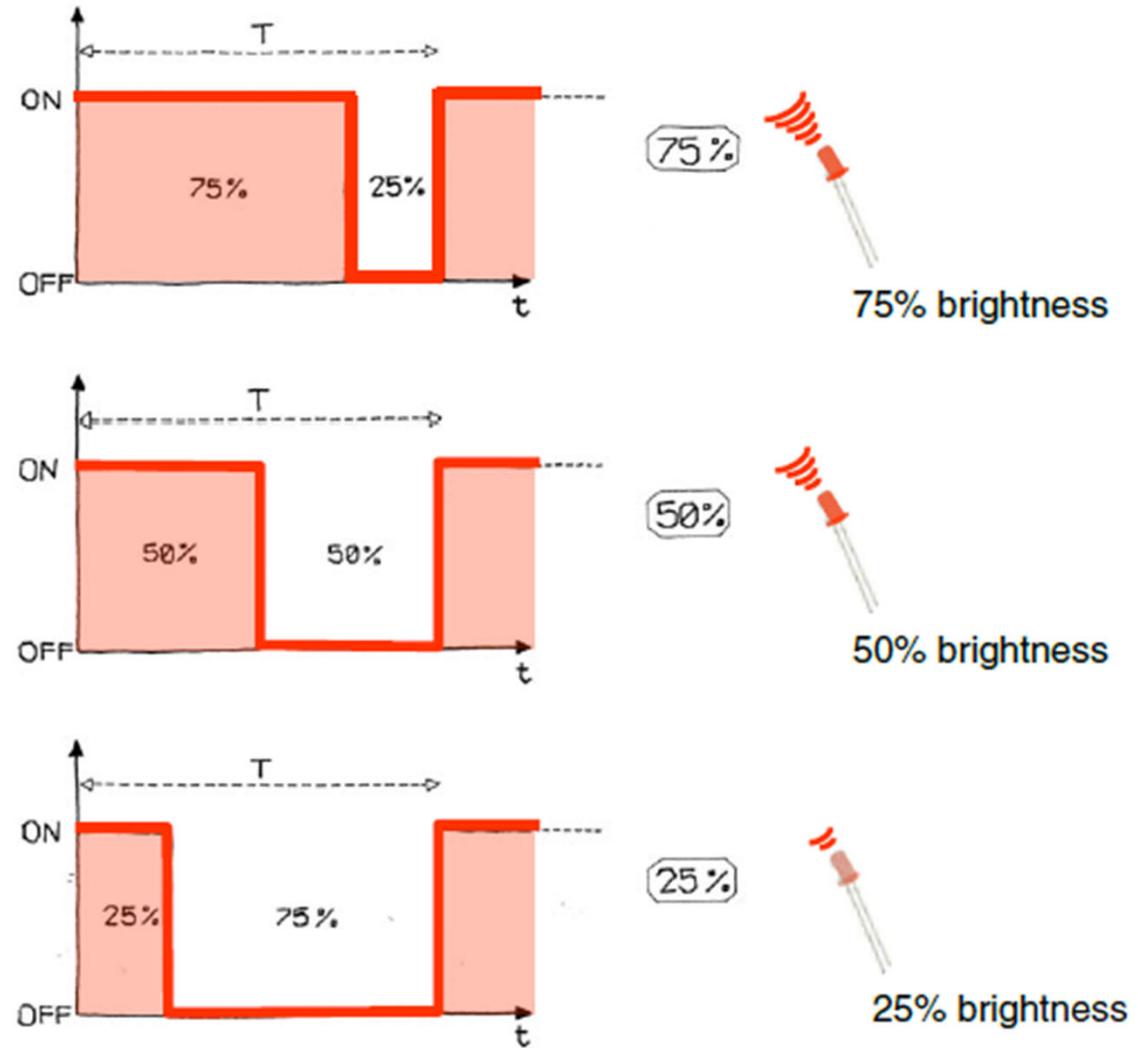
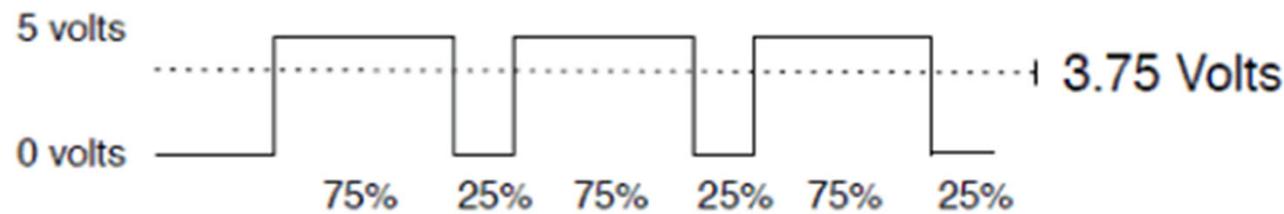

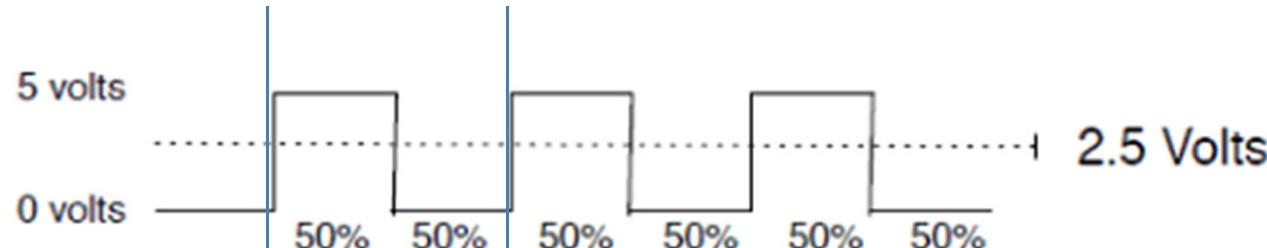
Image from *Theory and Practice of Tangible User Interfaces* at UC Berkley

PWM Duty Cycle

$$\text{Izlazni napon} = (\text{on\_vrijeme} / \text{vrijeme\_periode}) * 5\text{V}$$

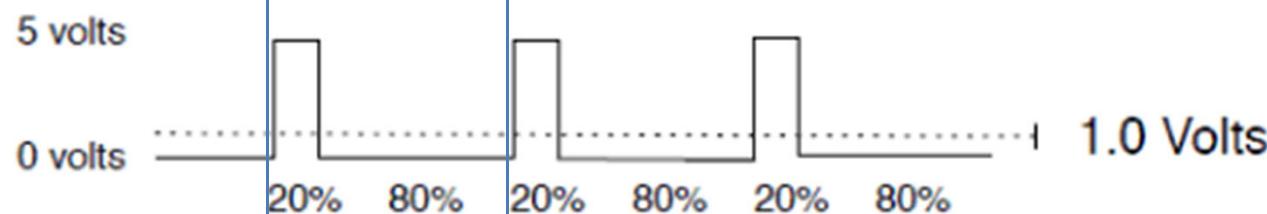

3.75 Volts

2.5 Volts

D: 0%

1.0 Volts

Fiksno trajanje periode;
konstantan broj ciklusa/sek

PMW pinovi

Arduino Uno sadrži PWM kola, na pinovima 3,5,6,9,10 i 11.

- Komanda:
analogWrite(pin,value)
- value je duty cycle:
između 0 i 255
- Primjer:
analogWrite(9, 128)
za 50% duty cycle

analogWrite(11, 64)
za 25% duty cycle

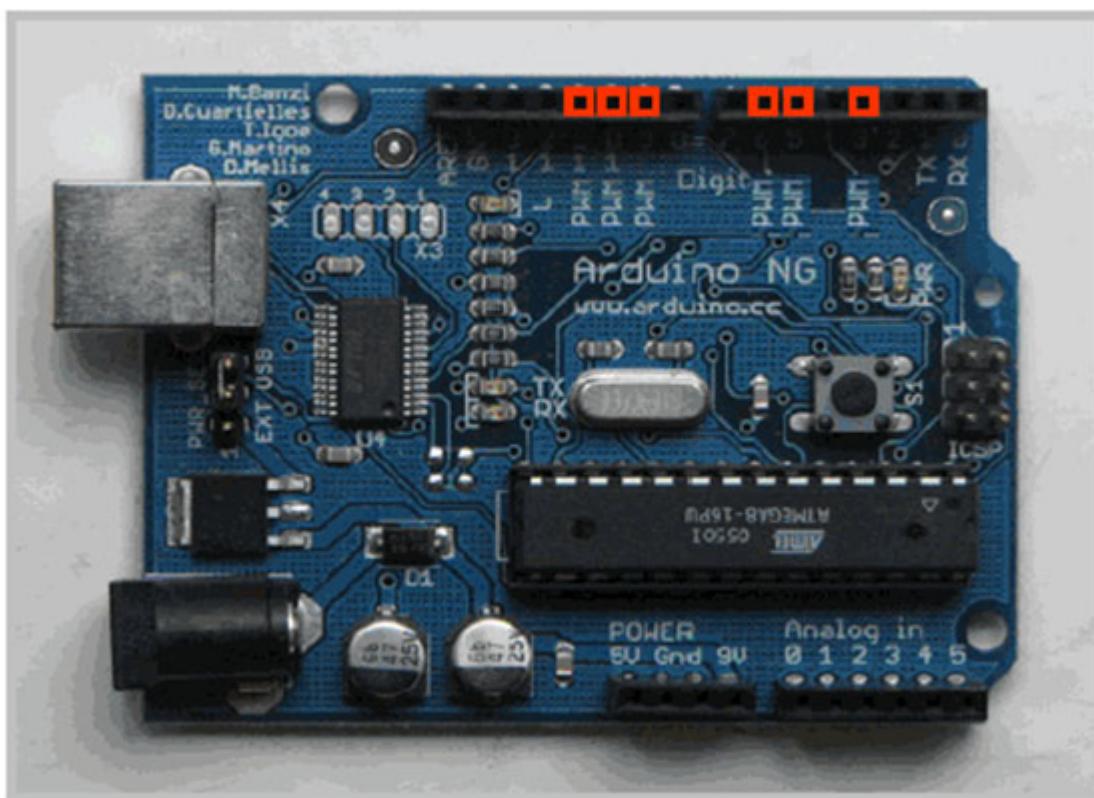

Image from *Theory and Practice of Tangible User Interfaces* at UC Berkley

Serijska komunikacija

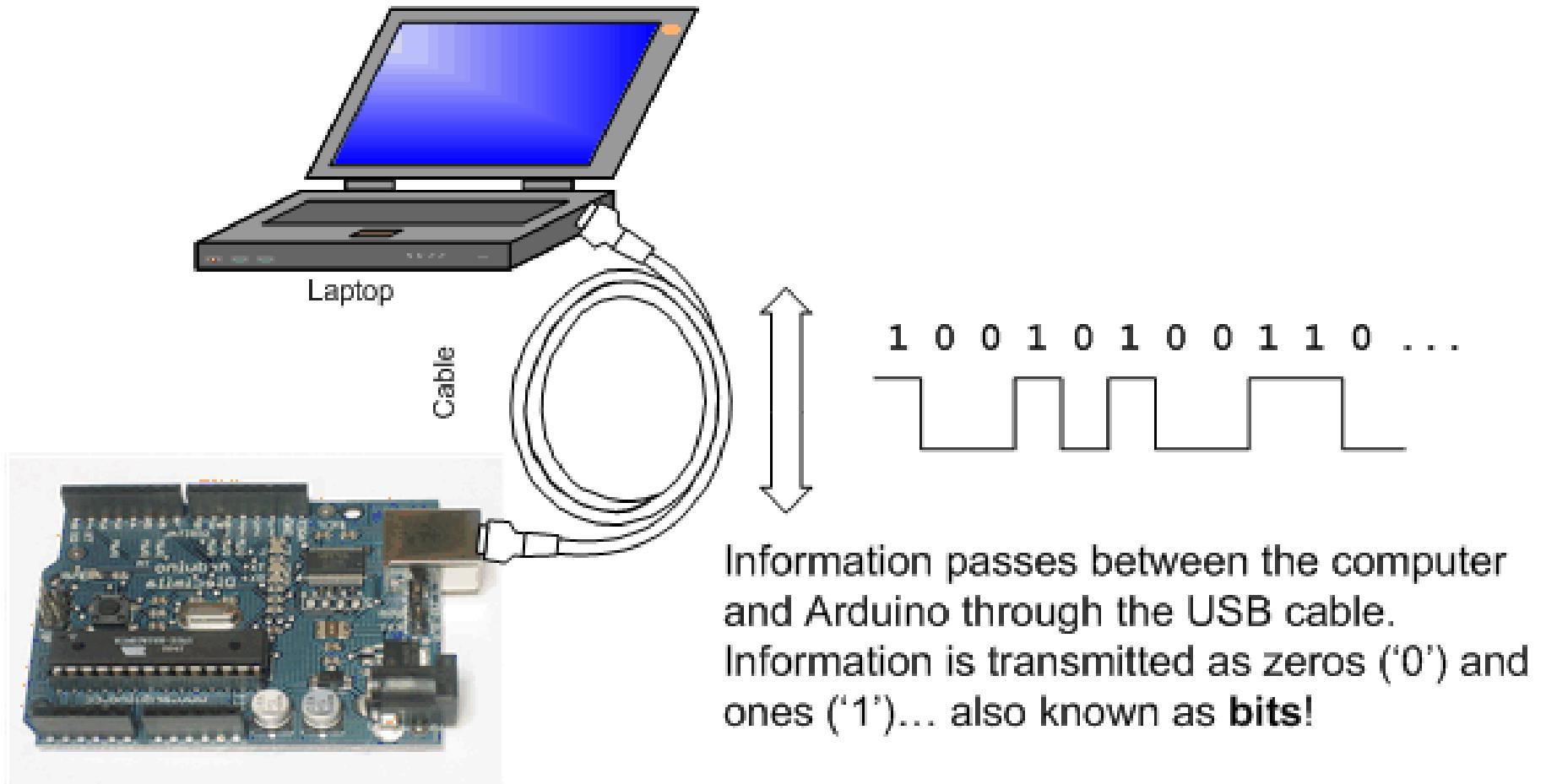

Image from <http://www.ladyada.net/learn/arduino/lesson4.html>

Serijska komunikacija

Serijska- jer su podaci razbijeni na bitove. Svaki bit se šalje jedan za drugim preko jedne žice

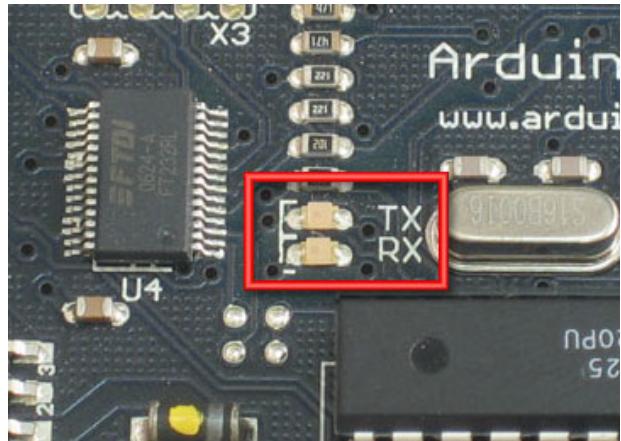
Primjer: ASCII karakter 'B' se šalje kao:

'B' = 0 1 0 0 0 0 1 0
 = L H L L L L H L
 =
 HIGH
 LOW

Mijenja se stanje na pinu baš kao kada se upravlje treperenjem LED.

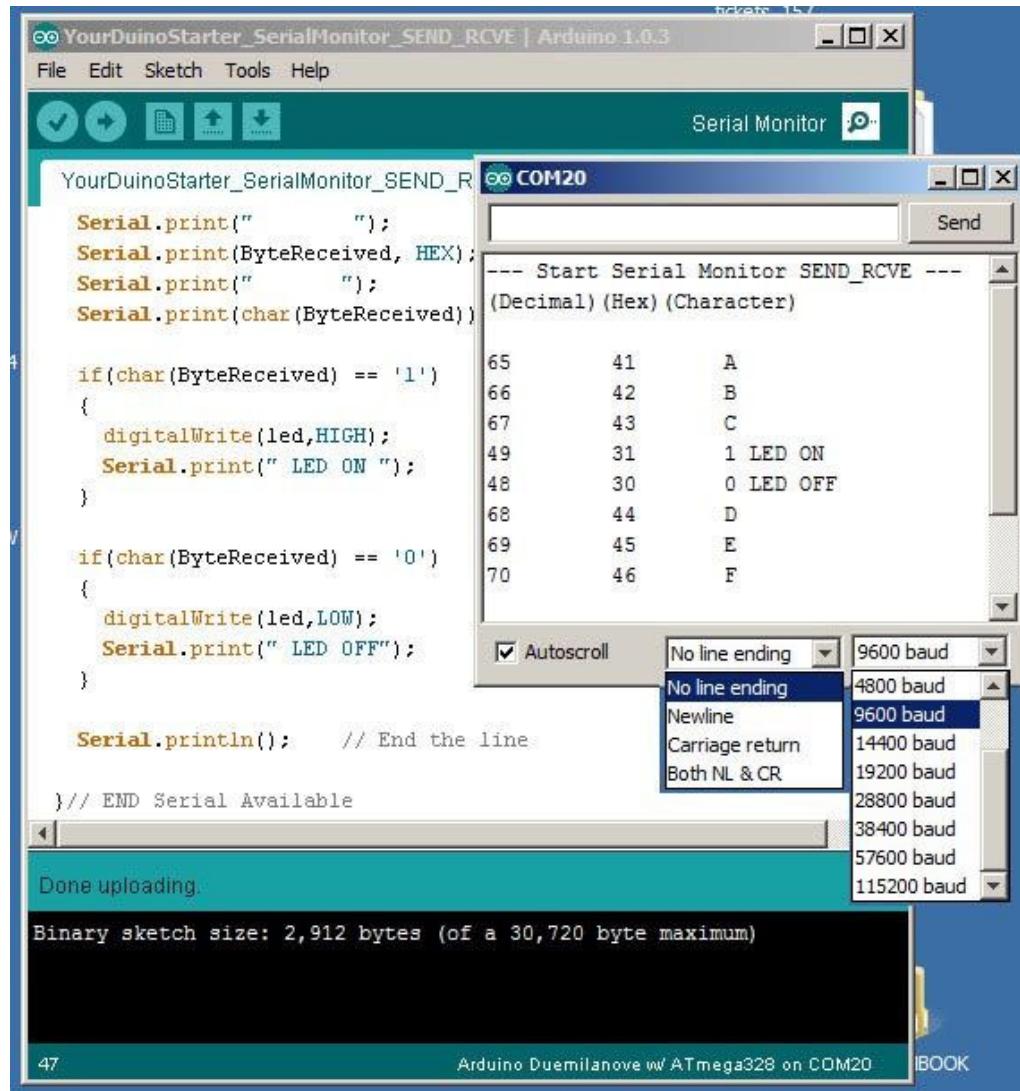
Jedna linija se koristi za slanje i jedna za prijem podataka.

Serijska komunikacija

- **Kompajliranje** prevodi program u binarne podatke (jedinice i nule)
- **Uploading (upisivanje)** šalje bitove kroz USB kabl do Arduina.
- Dvije LED diode blizu USB konektora trepere dok se podaci prenose
  - **RX** treperi kada Arduino prima podatke
  - **TX** treperi kada Arduino šalje

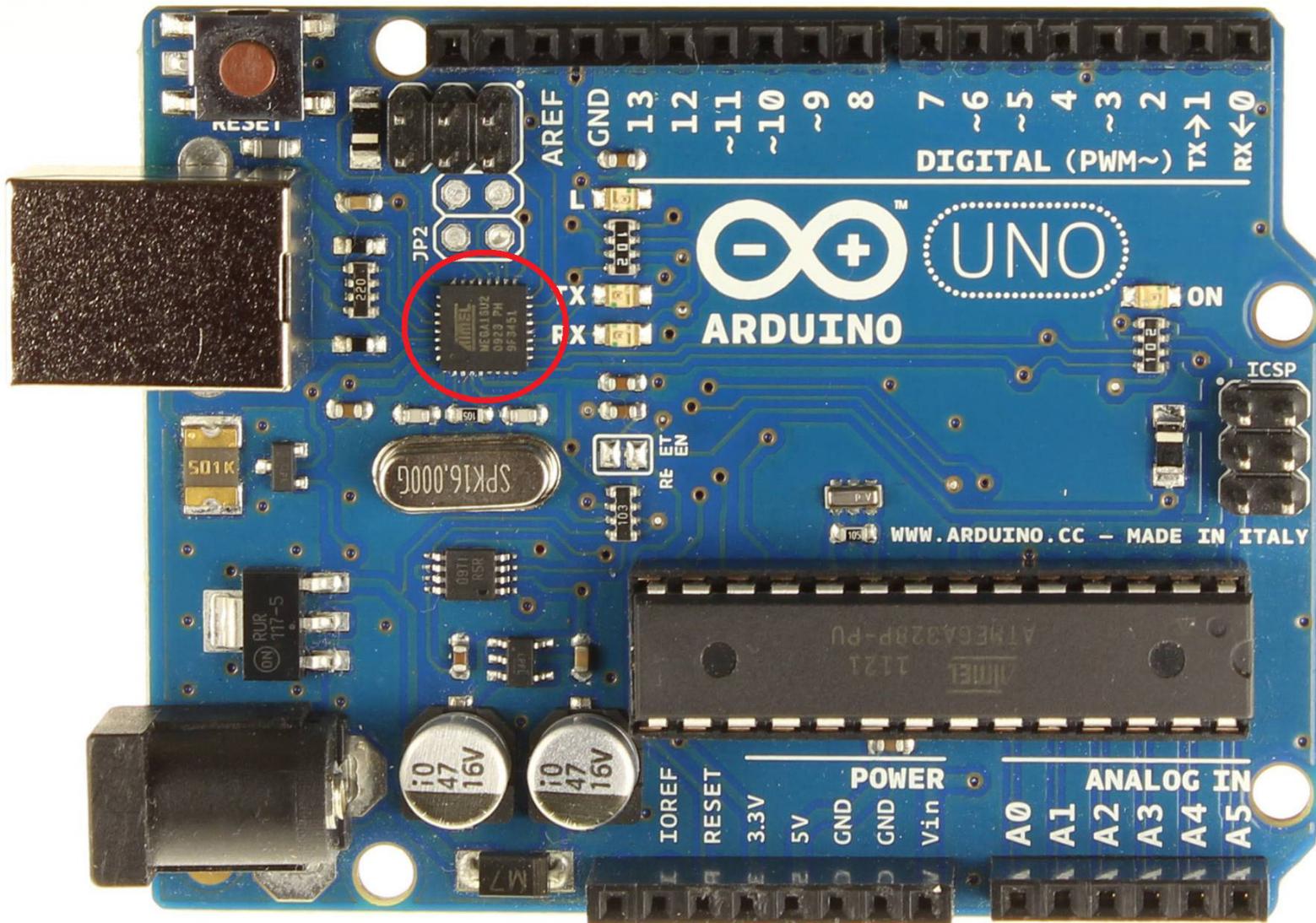
Serijski monitor

Neke komande

- `Serial.begin()`
  - pr., `Serial.begin(9600)`
- `Serial.print()` or `Serial.println()`
  - pr., `Serial.print(value)`
- `Serial.read()`
- `Serial.available()`
- `Serial.write()`
- `Serial.parseInt()`

Serial-to-USB chip

Dva različita komunikaciona protokola

Serijski (TTL):

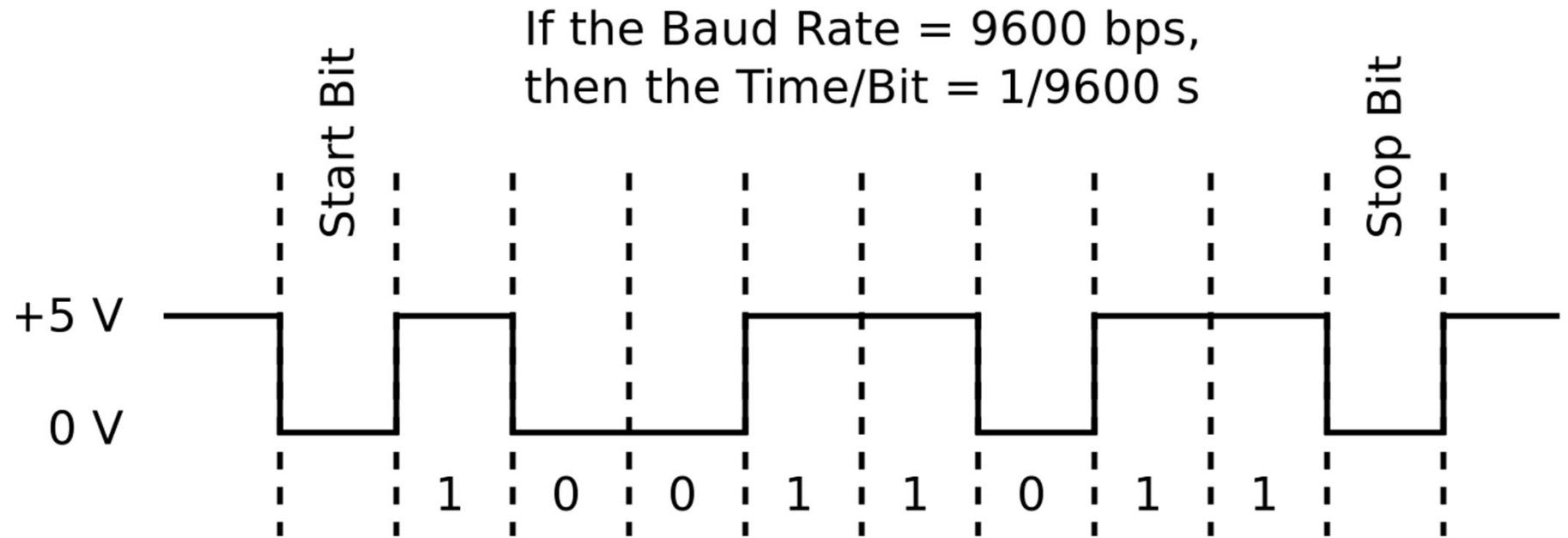
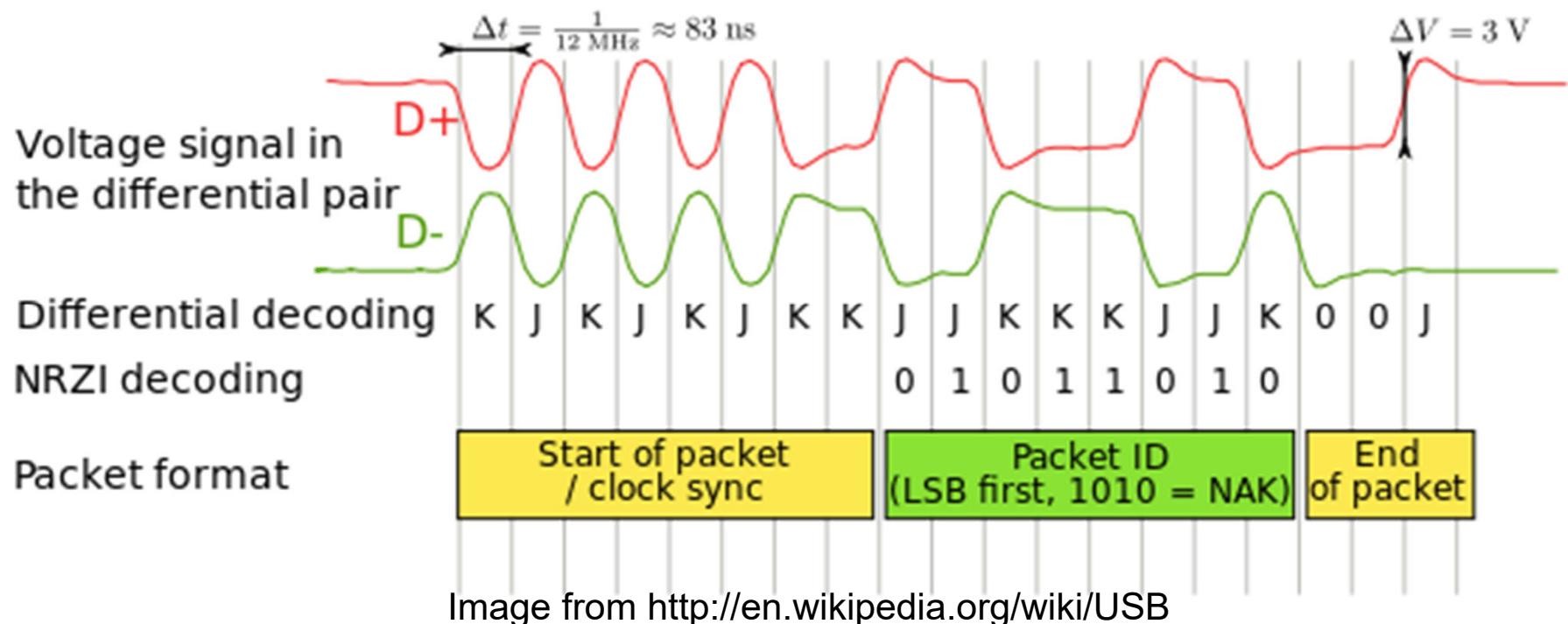

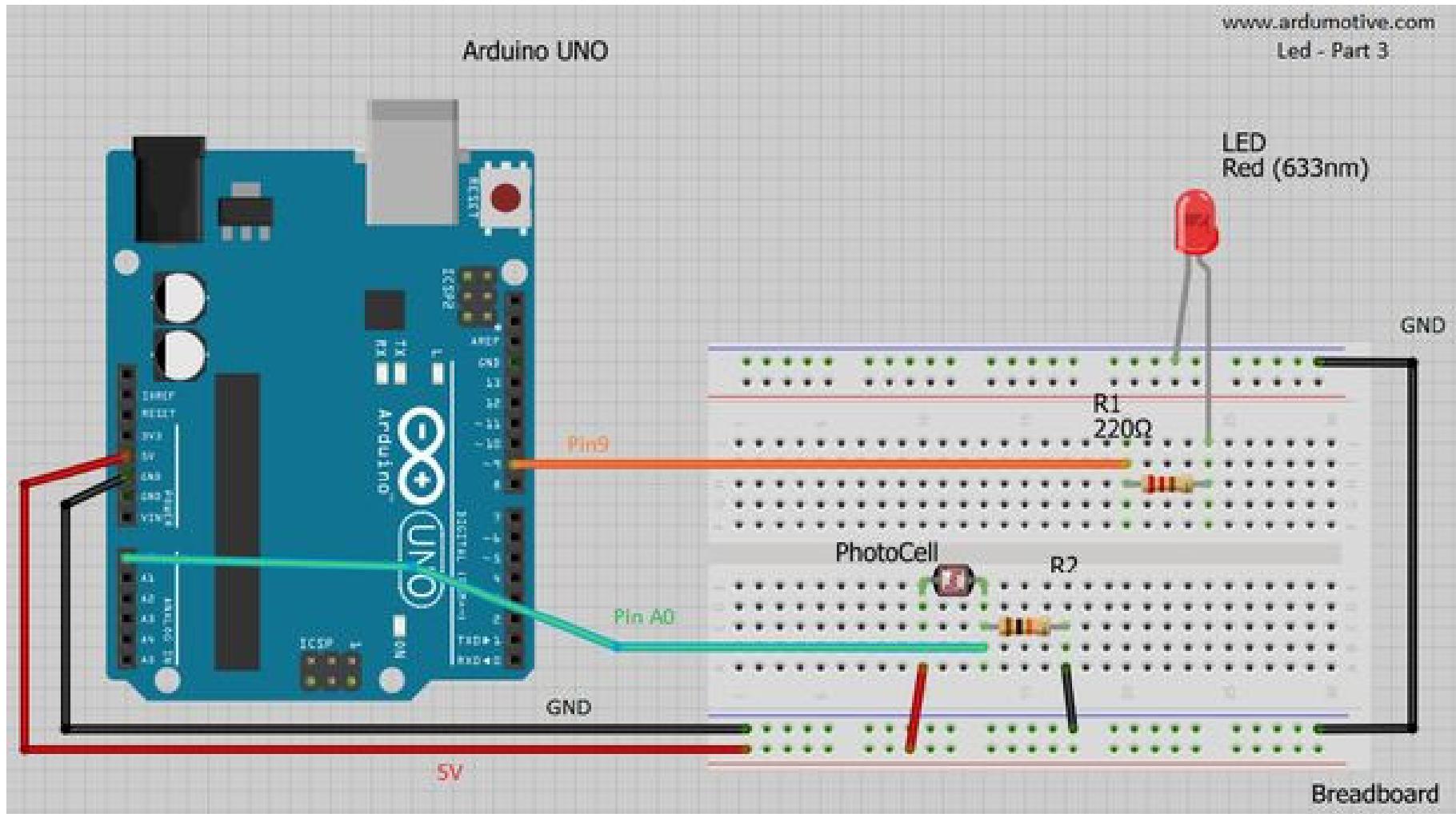
Image from <http://www.fiz-ix.com/2013/02/introduction-to-arduino-serial-communication/>

USB protokol

- Puno komplikovaniji

1. Sastaviti kolo i napisati skeč koji uključuje LED kada postane mračno.
Napomena: povezati fotootpornik u naponski djelilac (**1 bod**).

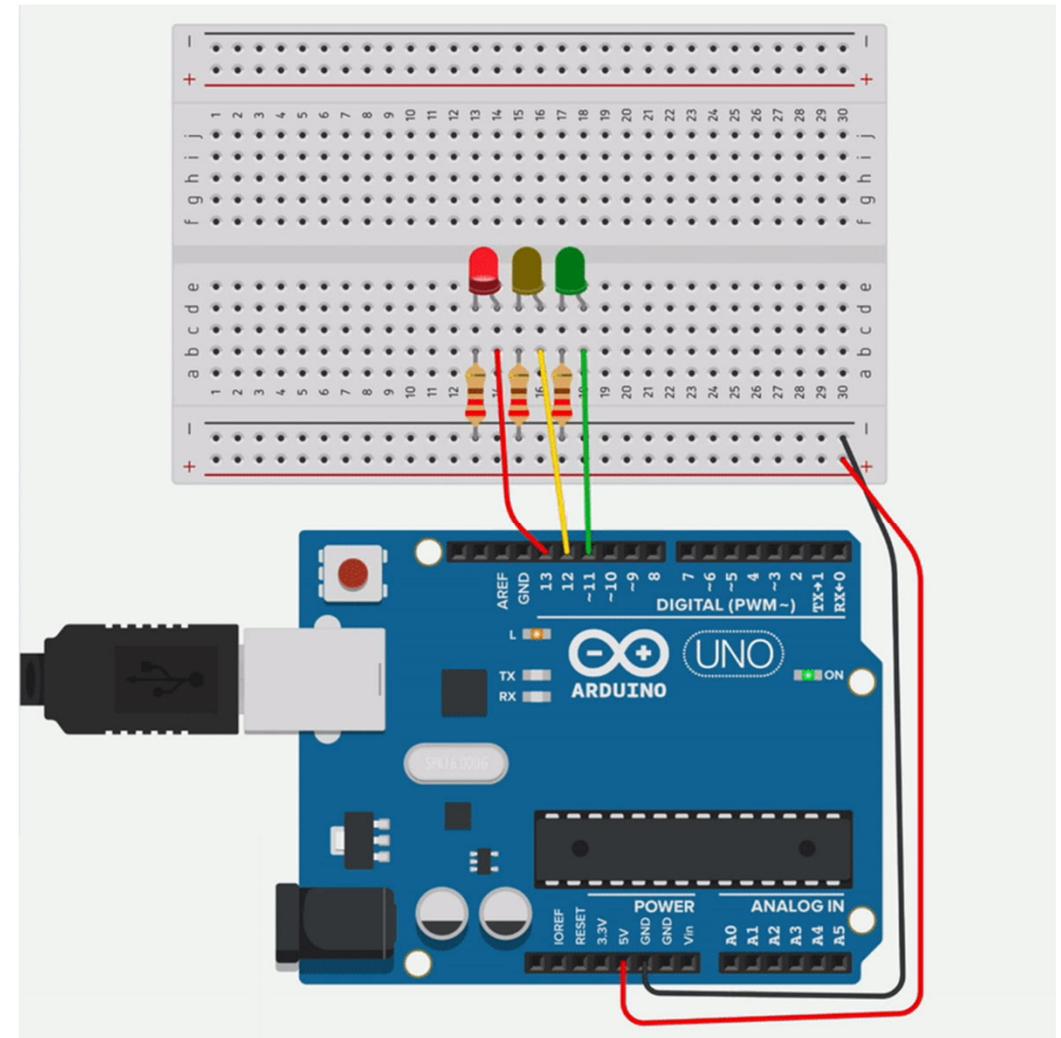

3. Upotrijebiti PWM za kontrolu intenziteta sjaja LED-a kao na slici:

- povezati tri LED na neki od PWM pinova (3, 5, 6, 9, 10 ili 11)
- ne zaboraviti upotrijebiti otpornik $220\ \Omega$ za ograničenje struje kroz diodu.

Osvjetljaj dioda podešavati slanjem podataka sa serijskog monitora. Obezbijediti da se diode mogu pojedinačno podešavati.

(3-2-1 bod)

4. Napisati program koji mjeri temperaturu i vlažnost vazduha pomoću DHT11 senzora. Informaciju o temperaturi i vlazi ispisati na četvorocifarskom sedmosegmentnom displeju i serijskom monitoru.

Ispisom na na četvorocifarskom sedmosegmentnom displeju upravljati pomoću tastera.

Kada taster nije pritisnut treba prikazati vrijednost temperature 3 sekunde u celzijusima, i 3 u farenhajtima, naizmjenično. Kada je taster pritisnut prikazati vrijednost vlažnosti vazduha.

Na seriskom monitoru uvijek prikazati sve tri vrijednosti i to samo kada se pošalje zahtjev.

(4-3-2-1 boda).

